

Bruxelles, 15 februarie 2024
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2024/0035(COD)**

**6241/24
ADD 5**

**COPEN 60
DROIPEN 25
FREMP 69
CYBER 36
ENFOPOL 61
JAI 199
CODEC 404**

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	7 februarie 2024
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	SWD(2024) 34 final
Subiect:	DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI care însoțește documentul Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului Privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului (reformare)

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul SWD(2024) 34 final.

Anexă: SWD(2024) 34 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Strasbourg, 6.2.2024
SWD(2024) 34 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI
care însoțește documentul

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului
privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a
materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor și de înlocuire a Deciziei-cadru
2004/68/JAI a Consiliului (reformare)

{COM(2024) 60 final} - {SEC(2024) 57 final} - {SWD(2024) 32 final} -
{SWD(2024) 33 final}

Rezumat
Evaluare a impactului care însoțește propunerea de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Directivei 2011/93/UE privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului
A. Necesitatea de a acționa
De ce? Care este problema?
Abuzul sexual asupra copiilor afectează securitatea publică în UE și încalcă drepturile fundamentale ale copiilor prevăzute în cartă. Aceasta este o problemă de sănătate publică care contribuie la o povară globală prin creșterea riscului de probleme grave de sănătate psihică și fizică de-a lungul vieții și care reprezintă o povară economică pentru cetățeni, familii și societăți. Există o subraportare semnificativă a acestor cazuri, având în vedere incapacitatea multor victime de a le raporta, din cauza vârstei lor fragede și a circumstanțelor abuzului, care adesea are loc în familie sau în alte medii de încredere. În cazul abuzului sexual asupra copiilor săvârșit de la distanță și transmis în direct, posibilitățile de cercetare și urmărire penală a acestei infracțiuni rămân foarte limitate, chiar și în cazul în care infracțiunea este raportată sau detectată în alt mod. Prin urmare, răspunsul în materie de drept penal la abuzul sexual asupra copiilor trebuie consolidat și mai mult pentru a aborda lacunele existente care persistă sau care au apărut după adoptarea cadrului inițial al UE în 2011. Problema avută în vedere poate fi rezumată după cum urmează: 1. Prezența online sporită a copiilor și cele mai recente evoluții tehnologice, cum ar fi transmisia în direct pe internet și lumile virtuale, care sunt omniprezente, creează noi oportunități de abuz, deoarece copiii sunt adesea abordați online sau abuzul lor sexual este transmis în direct pe internet ca serviciu contra cost. 2. Diferitele cadre juridice ale statelor membre ce reglementează cercetarea și urmărirea penală nu prevăd o combatere eficace a abuzului sexual asupra copiilor și a exploatării sexuale a copiilor, mai ales având în vedere dimensiunea lor online. Acest lucru creează provocări pentru autoritățile de aplicare a legii din cauza dificultăților în a identifica autorii infracțiunilor și în a colecta probele. În practică, combinarea celor două probleme de mai sus duce la impunitate generalizată pentru infracțiuni grave care au un impact pe tot parcursul vieții copiilor victime. 3. Natura eforturilor de prevenire a abuzului sexual asupra copiilor și de acordare de asistență victimelor este încă limitată, eficacitatea acestor eforturi este neclară și există o lipsă de coordonare între părțile interesate relevante în această privință.
Ce se așteaptă de la această inițiativă?
Pe lângă reglementarea rolului furnizorilor de servicii online, aspect pe care Comisia l-a abordat în propunerea sa de regulament din mai 2022 de stabilire a normelor de prevenire și combatere a abuzului sexual asupra copiilor [COM(2022) 209], este necesar să se completeze cadrul de drept penal existent pentru a asigura eficacitatea acestuia. Obiectivul general este de a îmbunătăți identificarea, protecția și sprijinirea victimelor abuzului sexual asupra copiilor, de a asigura o prevenire eficace și de a facilita anchetele. Obiectivele specifice sunt următoarele: (1) să se asigure incriminarea tuturor formelor de abuz sexual asupra copiilor și de exploatare sexuală a copiilor transmise online; (2) să se asigure că normele naționale privind cercetarea și urmărirea penală prevăd acțiuni eficace de combatere a abuzului sexual asupra copiilor și a exploatării sexuale a copiilor și (3) să se îmbunătățească prevenirea și protecția, sprijinul și asistența acordate victimelor, să se impună statelor membre să colecteze în mod sistematic statistici privind abuzul sexual asupra copiilor și să se asigure o coordonare sporită între statele membre și, la nivel național, între toate părțile implicate. De asemenea, propunerea actualizează formulările utilizate în cadrul existent, înlocuind toate trimiterile la „pornografie infantilă” cu „materiale care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor” pentru a reflecta standardele convenite la nivel internațional ce vizează evitarea unui efect de legitimizare involuntară prin asocierea cu pornografia adultă legală.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?
Lacunele cadrului existent au apărut în mare parte din cauza dimensiunii online, care are un caracter transfrontalier inerent, în special în ceea ce privește transmisia în direct pe internet sau ademenirea online. În absența unor norme comune, statele membre s-ar confrunta cu obstacole în a reuși în mod eficace: (i) să prevină comiterea de infracțiuni de abuz sexual asupra copiilor pe teritoriul lor; (ii) să cerceteze și să urmărească penal infracțiunile de abuz sexual asupra copiilor care au o dimensiune transfrontalieră și (iii) să identifice victimele și să le acorde asistență.

B. Soluții
Care sunt diferitele opțiuni disponibile pentru atingerea obiectivelor? Există o opțiune preferată? Dacă nu, de ce?
Opțiunea A: ajustări legislative ținute pentru a clarifica ambiguitățile cadrului actual, a asigura coerența cu noile instrumente și a îmbunătăți cantitatea și calitatea informațiilor disponibile; Opțiunea B: opțiunea A plus modificări legislative prin care să se ajusteze definițiile infracțiunilor pentru a ține seama de evoluțiile tehnologice actuale și preconizate; Opțiunea C: opțiunea B plus modificări legislative prin care să se asigure o mai mare eficacitate a prevenirii, a asistenței acordate victimelor, precum și a cercetării și urmăririi penale, ținând seama de dimensiunea transfrontalieră a fenomenului. Aceasta este opțiunea preferată.
Care sunt opiniile diverselor părți interesate? Cine sunt susținătorii fiecărei opțiuni?
Părțile interesate au solicitat Comisiei revizuirea cadrului. Acestea au confirmat că s-a constatat că copiii sunt afectați de lacunele în materie de incriminare apărute ca urmare a tendințelor emergente care sunt făcute posibile sau facilitate de dezvoltarea tehnologică și de prezența online sporită a copiilor și a abuzatorilor sexuali, în special de la pandemia de COVID-19. În special, s-a remarcat că este necesară o abordare mai eficace a provocărilor legate de cercetarea și urmărirea penală a unor astfel de infracțiuni și de identificarea victimelor. Părțile interesate au subliniat, de asemenea, necesitatea de a ține seama mai bine de particularitățile infracțiunilor de abuz sexual asupra copiilor și de exploatare sexuală a copiilor, inclusiv de provocările cu care se confruntă victimele în ceea ce privește raportarea, de perioada lungă care poate trece de la producerea infracțiunii până când victima este capabilă să vorbească despre aceasta, de nevoia de prevenire și de acordare de asistență specifică victimelor, precum și de dificultățile cauzate de fenomene precum cel pe care îl constituie faptul că infractorii sexuali se deplasează dintr-un stat membru în altul. În general, părțile interesate au sprijinit ideea unei actualizări ținute a cadrului, în special în vederea abordării fenomenului abuzului sexual asupra copiilor săvârșit la distanță și transmis în direct.
C. Impacturile opțiunii preferate
Care sunt avantajele opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, în cazul în care nu există o opțiune preferată)?
Se prevede că inițiativa va îmbunătăți identificarea, protecția și sprijinirea victimelor abuzului sexual asupra copiilor, va asigura o prevenire mai eficace și va facilita anchetele. Aceasta ar urma să reducă impunitatea generalizată a abuzului sexual asupra copiilor săvârșit la distanță și transmis în direct prin punerea la dispoziție a unor instrumente de anchetă mai eficace și prin adaptarea cadrului de drept penal. Acest lucru este necesar pentru a se asigura faptul că ordonarea comiterii unui abuz sexual asupra unui copil, care să fie transmis în direct pentru vizionarea privată a infractorului, este incriminată independent de abuzul sexual în sine și că încercările de a ademeni un copil să participe la un abuz sexual prin canale online, cum ar fi chat-urile sau platformele de jocuri, sunt incriminate în mod similar. Inițiativa ar permite, de asemenea, pentru a ține seama de teama și traumele de durată care împiedică adesea raportarea, ca supraviețuitorii să aibă la dispoziție o perioadă lungă de timp pentru depunerea plângerii și pentru solicitarea de despăgubiri, ambele având un impact pozitiv asupra capacității supraviețuitorilor de a-și valorifica drepturile și de a-și recăpăta starea de bine. Crearea unor autorități naționale care să coordoneze eforturile la nivel național ar oferi o abordare națională cuprinzătoare a fenomenului abuzului sexual asupra copiilor, care nu este doar o problemă ce ține de justiția penală, ci și una de sănătate publică. Structurile de acest tip care există deja în unele state membre și-au demonstrat beneficiile în ceea ce privește sensibilizarea și prevenirea, în a da glas victimelor și supraviețuitorilor și în sprijinirea mai eficace a acestora.
Care sunt costurile aferente opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, în cazul în care nu există o opțiune preferată)?
Costurile vor fi suportate, în principal, de administrațiile statelor membre. Opțiunea preferată implică o povară limitată pentru statele membre, care este compensată de impactul pozitiv al măsurilor asupra prevenirii și a combaterii abuzului sexual asupra copiilor și a exploatarei sexuale a copiilor, precum și în ceea ce privește protecția victimelor. În general, opțiunea preferată constă mai degrabă în consolidarea și extinderea dispozițiilor existente decât în crearea de noi obligații. Unele state membre au instituit deja măsuri de extindere a domeniului de aplicare al legislației penale în conformitate cu noile propuneri și au pus la dispoziție măsuri de investigare suplimentare, lucru care le va reduce sarcina de reglementare. Cerința de a crea o autoritate națională de coordonare ar crea, de asemenea, o sarcină administrativă și de reglementare limitată pentru statele membre care nu dispun deja de un astfel de sistem.

Care sunt efectele asupra IMM-urilor și asupra competitivității?
Nu există niciun impact direct sau indirect asupra IMM-urilor și a competitivității.
Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?
Vor exista patru tipuri principale de impact asupra bugetelor și administrațiilor naționale, care se preconizează că vor avea o amploare limitată. În primul rând, administrația va trebui să investească resurse pentru a efectua modificările necesare ale cadrului legislativ național. În al doilea rând, punerea la dispoziție a mai multor măsuri de investigare ar trebui să sporească numărul de cazuri care pot fi investigate și, prin urmare, resursele necesare, dar, pe de altă parte, acest lucru ar duce probabil și la creșterea eficienței și eficacității investigațiilor, reducând astfel volumul global de muncă al autorităților de aplicare a legii. În al treilea rând, crearea și menținerea unor autorități naționale care să coordoneze eforturile de combatere a abuzului sexual asupra copiilor va avea un impact continuu asupra bugetelor naționale în statele membre în care nu există încă astfel de funcții. În fine, colectarea propusă de statistici poate depăși ceea ce este deja prevăzut la nivel național și este conform cu dispozițiile adoptate deja în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1232 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iulie 2021 privind o derogare temporară de la anumite dispoziții ale Directivei 2002/58/CE în ceea ce privește utilizarea tehnologiilor de către furnizorii de servicii de comunicații interpersonale care nu se bazează pe numere pentru prelucrarea datelor cu caracter personal și a altor date în scopul combaterii abuzului sexual online asupra copiilor ¹ .
Vor exista alte efecte semnificative?
Un impact esențial al opțiunii preferate este legat de protejarea bunăstării și a drepturilor copiilor online și offline, precum și a celor ale supraviețuitorilor abuzului sexual asupra copiilor. În plus, se preconizează că propunerea de a prelungi perioada în care victimele au dreptul de a depune plângere și de a le permite să solicite despăgubiri va avea un impact pozitiv semnificativ asupra capacității victimelor și a supraviețuitorilor de a-și exercita drepturile.
Proportionalitatea
Modificările aduse directivei în temeiul prezentei propuneri sunt limitate și ținute, vizând abordarea eficace a deficiențelor-cheie identificate în urma punerii în aplicare și a evaluării directivei respective. Orice sarcină administrativă suplimentară care ar putea rezulta din această actualizare este considerată proporțională având în vedere beneficiile pe termen lung, inclusiv beneficiile în materie de costuri, care sunt legate de prevenirea și depistarea timpurie a acestor tipuri de infracțiuni, pentru victime și pentru societate în general. Prin urmare, propunerea nu depășește ceea ce este necesar sau adecvat pentru atingerea obiectivelor propuse.
D. Măsuri subsecvente
Când va fi reexaminată politica?
Impacturile concrete ale opțiunii preferate, și anume înregistrarea de progrese efective în combaterea abuzului sexual asupra copiilor offline și online, vor fi monitorizate și evaluate în raport cu cele trei obiective specifice. Propunerea include măsuri de colectare a statisticilor relevante pentru a putea evalua cu precizie aceste impacturi. Pe această bază, Comisia va prezenta periodic, o dată la 5 ani, rapoarte privind punerea în aplicare care, dacă va fi necesar, vor fi însoțite de propuneri de modificare.

¹ JO L 274, 30.7.2021, p. 41.